

Elektronické informační zdroje

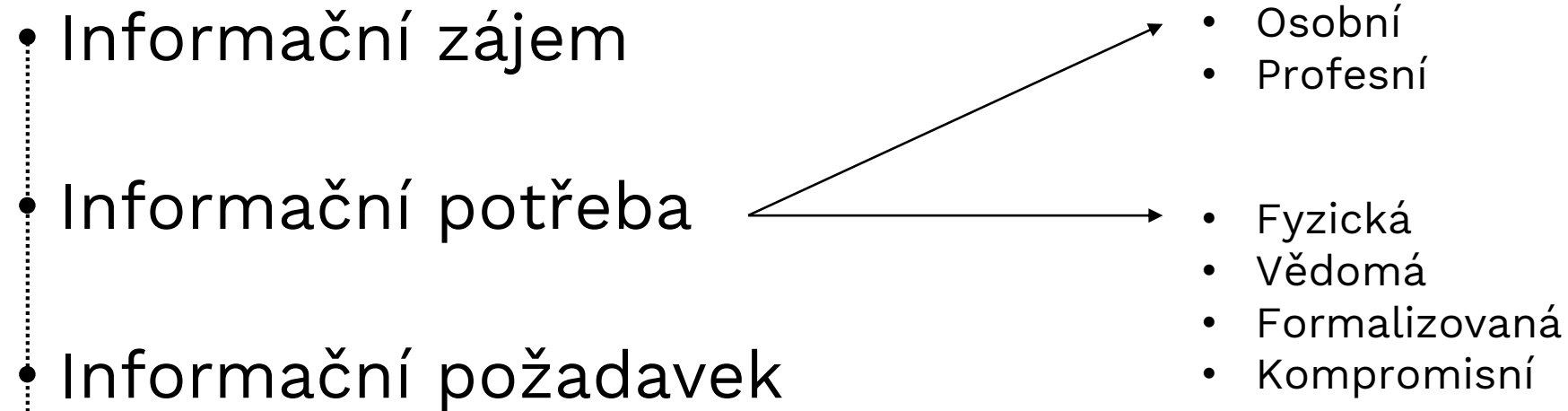
Vyhledávání v EIZ a významné komerční EIZ

4. 10. 2019

Dnes nás čeká...

- Vyhledávací základy
- Aplikace různých vyhledávacích technik
- Boolovské operátory, proximitní operátory...
- Zkoušíme si to na Googlu, převádíme to do OPAC a DB
- Díváme se na významné komerční DB
- Pracujeme s nimi

Proces vyhledávání

Referenční rozhovor
Rešeršní dotaz

Proces vyhledávání

- Referenční rozhovor
- Volba strategie a volba zdrojů
  1. pojmová analýza
  2. hledání synonym a souvisejících pojmy
  3. převedení na výrazy řízeného slovníku
  4. aplikace operátorů
  5. aplikace dalších vyhledávacích technik

Formulace
rešeršního
dotazu

Nástroje vyhledávání

- Vyhledávací jazyky, operátory
- Selekční jazyky (MDT, DDT,...)
- Uživatelské rozhraní (filtrace, atp.)
- Jednoduché / pokročilé vyhledávání

Boolovské operátory

- AND
- OR
- NOT
- XOR

Proximitní operátory

- NEAR (N3 = kolo favorit, kolo značky favorit, favorit je nejlepší kolo)
- WITHIN (W3 = daňová W3 reforma = daňová a sociální reforma, ne reforma daňová a sociální)
- ADJACENT (irská ADJ vlajka = irská vlajka, vlajka irská)
- FOLLOW BY
- PRECEDE BY (PRE3)

Další vyhledávací techniky

- Zástupné znaky
- Divoké karty
- Vyhledávání fráze
- Krácení, stemming
- Vyhledávání podle polí
- Filtrování
- Formální vymezení
- ...

Každé EIZ má svá specifika

- **Google**
- ~~AND, OR, XOR, -, AROUND(X)~~
- ()
- “”
- *
- 0...1
- filtrování
- rozšířené vyhledávání

Každé EIŽ má svá specifika

- filetype:
- inurl:
- intitle:
- site:
- define:dysfunction
- related:muni.cz
- weather:luhačovice

Každé EIZ má svá specifika

Čtěte nápovědy!

Typy vyhledávání

- Identifikační
- Věcné
- Faktografické

Typy vyhledávání

- Nestrukturované
- Strukturované
- Plnotextové

Vyhledávačky

1. Dva turisté se v roce 2012 ocitli u soudu poté, co se opili a ukradli * jménem Dirk ze zábavního vodního parku v Austrálii.
2. Které město, důležité finanční centrum své země, leží na severním pobřeží ostrova, kde zemřel básník, který napsal báseň nazvanou "A Good Boy"?
3. Jaké je identifikační číslo lampy pouličního osvětlení, která stojí vedle vchodu do Mahenova památníku v Brně?

Významné IZ

Největší a nejdůležitější komerčně dostupné databáze.

Obecné charakteristiky DB

- online platforma
- vyhledávání, procházení
- bibliografické údaje + anotace + FT
- kolekce
- vliv webu 2.0
  - › našeptávače, filtrování, podobné záznamy
  - › sociální sítě, RSS, citační SW, upozornění na e-mail (SDI/ARI)
  - › doplňkové funkce a nástroje (např. LinkSource)

EBSCO

- www.ebsco.com
- multioborová DB
- prostředí EBSCOhost
- Kolekce a DB
- moderní grafické rozhraní
- množství funkcí
  - našeptávače, omezování a rozšiřování výsledků,
  - obrázky vztahující se k textu, ukládání článků do složek,
  - RSS, export do citačního SW, SmartText search,...

ProQuest

- multioborový zdroj
- kolekce
- moderní platforma
- suggested topics (našeptávač)
- další funkce
  - omezování a rozšiřování výsledků, ukládání článků do složek,
  - RSS na dotaz, export do citačního SW,
  - omezení dle typu dokumentu, *My Research*,...

JSTOR

- menší, ale multioborová EIZ
- obory: biologie, ekonomie, filozofie, historie, jazykověda, literatura,...
- lze nakupovat po kolekcích
- archiv od prvního čísla
- plné texty (PDF)
- **JSTOR LABS: JSTOR Daily, Understanding Series, Data for Research, Text Analyzer**
- export citací, uložení citace

V příštím díle uvidíte...

- Multioborové EIZ vydavatelů
- Komerční EIZ pro jednotlivé obory
- Práce s nimi, vyhledávání, specifika
- Tipy a triky
- Bude toho hodně...
- Vezměte si notebooky, pokud můžete

Mgr. Tomáš Marek
marek@kisk.cz